

Aarhus Teater, Holstebro Dansekompagni og S/H præsenterer

SAND- MANDEN

Frederik Mansø
Jon Ipina
Andrea Øst Birkkjær
Jasmine Gordon
Elena Nielsen
Mikkel Alexander Tøttrup
Matthew Rawcliffe
Bjørk-Mynte Buchgraitz Paulse
(på forsiden: Lasse Steen)

Med fremmedheden som rejsefælle

Interview med instruktør **Jonas Corell Petersen**
Af dramaturg **Susanne Hjelm Pedersen**

Med Christian Lollikes dramatisering af *Sandmanden* instruerer Jonas Corell Petersen for første gang på Aarhus Teater. Jonas Corell Petersen, der er bosat i Norge og uddannet instruktør fra Kunsthøgskolen i Oslo, er prisbelønnet instruktør og dramatiker og oprindeligt fra Danmark. Og selvom Jonas Corell Petersen også har instrueret i Tyskland og Danmark, så er hovedvægten af hans virke baseret i Norge, hvor han har vist sig som en af de fremmeste iscenesættere i sin generation.

At være midt mellem to lande og to kulturer er noget, der passer instruktøren med smag for det absurde og særegne godt. For når man på den måde er i en fremmed position, uanset hvor man er, så er det ifølge Jonas Corell Petersen ideelt set muligt at se tingene udefra uden samtidig at afvise noget på grund af en forudindtagetthed. Måske kan man som instruktør ligefrem stille sig mere frit til at bruge sit blik i prøverummet og fange de momenter af scenisk kvalitet, som opstår. Det er i hvert fald sådan, Jonas Corell Petersen går til opgaven som instruktør, når man betragter ham arbejde. I prøverummet bruger han sit øje og sine tanker om værkets tematikker til at udvælge og senere montere materialet, som de medvirkende skaber, i en scenisk komposition. Derfor befinder Jonas Corell Petersen sig også godt i arbejdet med danserne fra Holstebro Dansekompagni: "Dansere er generelt gode til at få opgaver som for eksempel at skabe en fysisk sekvens til en bestemt lydbid. Det giver man så tilbagemeldinger på, og så arbejder de videre med det. På den måde ender man op med et forløb, som er mere eller mindre sat. Det spejler den måde, jeg også bedst kan lide at arbejde med skuespillere på".

AT HOLDE TOLKNINGSRUMMET ÅBENT

Jonas Corell Petersen har ofte givet sig i kast med forestillinger, der adskiller sig fra klassisk taleteater. I *Sandmanden*, hvor dans, skuespil, tekst, scenedesign og musik mødes, er den store fordel ifølge Jonas Corell Petersen da også at have flere virkemidler at arbejde med. Ikke fordi det automatisk skaber en vellykket forestilling, men fordi det gør arbejdet ekstra interessant. Uden at tøve fortæller han, hvad den største udfordring er: "Det er samspillet mellem tekst og bevægelse. Helt generelt synes jeg, bevægelsesmateriale og sprog er mest interessant i teatret, når man bruger det abstrakt. Tekst og bevægelse skal balanceres, så det ikke bliver sådan, at en skuespiller siger noget, og så kommer der en eller flere dansere og laver nogle bevægelser, som kan forstås som underteksten. Så mister både teksten og bevægelserne dybde og tolkningsmuligheder. Det handler i stedet om at finde ud af, hvordan man får tingene til at glide over i hinanden – eller støde sammen. Det skal i højere grad være forskellige lag, der kan eksistere samtidig, end det skal syntetiseres fuldstændigt".

Det er afgørende for Jonas Corell Petersen ikke at begrænse publikums tolkningsrum unødigt. Optimalt set mener han, at en forestilling er sin egen organisme, der ændrer sig med de forskellige stemninger, tanker og følelser, der er tilstede på en given teateraften. Dermed bliver forestillingens budskab heller ikke entydigt, men afhængigt af den enkelte tilskuer. Den

måde at arbejde på kræver dog et særligt forarbejde som instruktør: "Det handler om at forberede sig horisontalt. Jeg finder et eller flere temaer, som forestillingen handler om, og så folder jeg det ud og går til det fra forskellige vinkler uden at tænke, at jeg læser en given tekst for, det skal kunne udmønte sig i en specifik scene. Når jeg så står i prøverummet, har jeg en eller anden overordnet fornemmelse af, hvad det er, jeg leder efter". I forberedelsesarbejdet til *Sandmanden* har han blandt andet researchet på temaer som *Das Unheimliche*, det perfekte menneske og kopien, overvågning, demens, bipolaritet, skizofreni og ensomhed over for fællesskabet.

DAS UNHEIMLICHE OG DEN ALLESTEDSNÆRVÆRENDE OVERVÅGNING SOM TO SIDER AF SAMME SAG

E.T.A. Hoffmanns originale fortælling, som danner forlæg for forestillingen, bliver ofte beskrevet som skrækindjagende, sort, gotisk og uhyggelig. Derfor er det nærliggende at spørge, om forestillingen bliver en gyser: "Det er nok et definitionsspørgsmål. Den er ikke uhyggelig, som en gyserfilm kan være det, men det ikke at vide, hvad der er virkeligt, hvem man selv er og hvor man slutter og verden begynder, er jo et skræmmende udgangspunkt". Forestillingens uhygge kan beskrives med begrebet *Das Unheimliche*, som for alvor blev udbredt via psykoanalytikerens Sigmund Freud. Han brugte det til at beskrive den følelse af uhygge eller utilpashed, der opstår, når det velkendte forskydes og bliver urovækkende, og ligefrem kan fremkalde en angst, der ikke kan dæmpes.

For Jonas Corell Petersen handler *Das Unheimliche* i bund og grund om, hvorvidt man stoler på sig selv og sine sanser og dermed også om, hvorvidt man i det hele taget kan stole på virkeligheden. I den forstand hænger begrebet tæt sammen med et andet fremtrædende tema i forestillingen, nemlig overvågning forstået både som de kunstige øjne, der overvåger os på gaden i en storby eller online, men også som den overvågning, vi udøver over os selv, når vi ser os selv udefra gennem for eksempel de sociale medier. Som Jonas Corell Petersen udtrykker det: "Uanset om man tænker over det eller ej, så spiller man altid sig selv på en film, som bliver optaget hele tiden". Personligt forholder han sig dog ret pragmatisk til den massive overvågning, vi alle er udsat for hver dag: "Jeg har nok fundet ro med, at det bare er sådan, det er, for jeg ved ikke, om jeg har nogen magt til at ændre det. Men jeg tror, at når man tænker tilbage på den her epoke i historien, hvor sociale medier, big data og så videre er eksploderet, så vil man tænke på det som en tid, hvor der var en masse ting, man ikke var bevidst om endnu".

Den destabilisering, den teknologiske verden skaber, og som bringer virkeligheden i skred og angsten i vækst, har ifølge Jonas Corell Petersen altid været tilstede: "Når mørket falder på, og man ikke længere kan orientere sig, så fortsætter hjernen og forestiller sig alt muligt – uanset om det er begrundet eller ej. Det er ikke nogle processer, man nødvendigvis kan styre. Man kan jo blive bange for alt helt fra små dyr til syreregn og mikrochips, som bliver sprøjtet ind i én. Vores komplekse verden er meget rig på muligheder for at forstørre og forvride virkeligheden". På mange måder er tvivlen om, hvad der er virkeligt, således et grundvilkår for mennesket: "Man kan ikke sige "sådan er virkeligheden". Virkeligheden opleves forskelligt. Der er et spændingsfelt, hvor man kan blive i tvivl om, hvad der

egentlig er sket. Er jeg den samme i den eller den situation, eller spiller jeg forskellige versioner af mig selv? Teatret er netop en god arena at arbejde i for at udforske de spørgsmål".

ENSOMHEDEN OG FÆLLESSKABET

Den urovækkende fornemmelse af at virkeligheden skrider ud under os, er for Jonas Corell Petersen tæt sammenvævet med et af de mest almen-gyldige vilkår ved tilværelsen: "Ensomhed og fællesskab er et tema, som jeg altid vender tilbage til. Det både at ville være alene, kunne klare sig selv og være autonom i forhold til alle mulige andre påvirkninger og så på den anden side at savne nogen at være det sammen med. Der er nærmest ikke noget så energigivende som at gå i takt, men det kan også føles omklamrende og forfærdeligt og blive meget ubehageligt, hvis man vil bryde ud igen".

I forestillingen viser dilemmaet sig i scenebilleder med gruppen af dansere og hovedkarakteren Nathaniel, som både står alene, men også søger fællesskabet med dem. I tillæg har den grublende Nathaniel et modstykke i den teknologibegeistrede Lothar, der er bror til Nathaniels forlovede, Clara. Hvor Lothar ser det ypperste i livet som at være glad – også gerne med teknologiens hjælp – spørger Nathaniel, om der ikke også findes noget andet, som man ikke helt kan sætte ord på – noget, som ikke nødvendigvis gør livet let og lykkeligt. Ifølge Jonas Corell Petersen illustrerer de to modpoler en genkendelig konflikt: "De fleste af os tænker sikkert nogle gange, at det hele ville være nemmere og bedre, hvis bare man tog lidt lettere på tingene, og kan være misundelige på folk, man omgås med, som tilsyneladende er glade og tilfredse – i hvert fald når man ser det udefra".

Med et par ugers prøvetid tilbage er det i skrivende stund endnu ikke fastlagt i detaljen, hvordan musik, lyd, tekst og bevægelse præcist kommer til at spille sammen om at udfolde tematikkerne i *Sandmanden*. Sikker er det dog, at de vil blive monteret af en instruktør, der kerer sig om det fremmede blik, som kan se på ny, både hos sig selv og publikum.

“I sin måde at integrere tekst, skuespil, dans, musik og scenografi på er *Sandmanden* en unik produktion. Forestillingen lever netop i kraft af de forskellige udtryks samtidige tilstedevær og interaktion. Danserne fra Holstebro Dansekompagni har med deres kunstneriske kunnen været med til at skabe et bevægelsesprog, der kan forløse historien på en måde, som på én gang er både konkret og abstrakt. De usynlige kræfter, mørket, overvågningssamfundet og forestillingen om det perfekte menneske kan aflæses direkte i koreografi og krop”.

Marie Brolin-Tani, koreograf på *Sandmanden* og kunstnerisk leder af Holstebro Dansekompagni.

“Med *Sandmanden* har vi skabt et lydunivers, der måske mest af alt er et blik ind i et sinds kompleksitet, hvor der er ekstremt kort vej fra harmoni til opbrud, sammenbrud og vrangforestillinger. Som kunstnere har det været både befriende og inspirerende at lægge egne visioner lidt til side og i stedet prøve at forstå, hvad instruktør Jonas Corell Petersen og koreograf Marie Brolin-Tani har villet med forestillingen. Og netop fordi det kunstneriske mulighedsrum i dans og teater er meget stort, er det et godt match for os. Publikum er ikke forudindtagede og ved ikke, hvad de skal forvente. De skal finde deres egen vej ind i oplevelsen. Og vi elsker at skabe musik og lyd til oplevelser, der er anderledes og uden facit”.

Martin Højland og Simon Dokkedal, komponister på *Sandmanden*.
Tilsammen udgør de den elektroniske musikduo **Den Sorte Skole**.

Lad os genstarte dialogen om overvågning

Af **Daniel M. Blaabjerg-Zederkoff**
Idéhistoriker
Center for Overvågningsforskning
ved Aarhus Universitet

Det starter allerede i mors mave. Ved fosterscanningen bliver vi talt, målt, registreret og holdt op imod en på forhånd fastsat norm. Efter fødslen overvåges vores vækst af sundhedsplejersken, der kommer forbi til kaffe. Vi fødes, passes og uddannes under tæt vurdering og registrering og underlægges målrettede indsatser, hvis normen afviges. Vi er alle synlige for flere overvågende blikke, og vores eget blik på os selv og andre er formet af dem. Derfor skal vi kunne tale nuanceret om, hvad der er på spil.

Vi hører ofte, at vi lever i en overvågningskultur med overvågning fra vugge til grav. Overvågning og overvågningskultur er begreber, der bruges med en vis selvfølgelighed, men en nærmere definition af ordenes betydning når vi sjældent til. I stedet strander diskussionen ofte ved, om en konkret overvågning er god eller dårlig – enten baseret på personlige overbevisninger eller ud fra skøn af overvågningens effektivitet. Men hvis vi vil vurdere og forholde os til overvågning, skal vi kunne tænke og tale sammen om det, og til det må vi dele en grundlæggende forståelsesramme. Derfor har vi brug for et vist kendskab til nogle af de bagvedliggende tanker og idéer, der kendetegner det overvågende blik. Fremfor at komme med svar eller færdige konklusioner vil jeg med denne artikel forsøge at vække en spørgelyst hos dig, artiklens læser, og måske give dig anledning til at gøre dig dine egne tanker og til at fortsætte dialogen om overvågning.

Først og fremmest må vi fralægge os "Big Brother"-metaforen fra forfatteren George Orwells dystopiske fremtidsnovelle *1984* (1949) for overvågning som fænomen. Skal vi nuancere samtalen og vores tænkning om overvågning, må vi starte fra en mere neutral position. Vi kunne starte med, at overvågning – grundlæggende – kan betragtes som systematiske observationer af noget. Observationerne skaber mulighed for at indsamle informationer – eller data – omkring det, der overvåges. Herfra kan vi producere viden, og med denne kan vi nu, på systematisk vis, vende tilbage til det overvågede med en øget mulighed for at påvirke det i en ønsket retning. Med udgangspunkt i denne forståelse af overvågning bliver overvågningen i sig selv hverken positiv eller negativ. I stedet fremkommer et billede af overvågning som en metode til en vidensproduktion, der muliggør øget kontrol over det, der observeres. Og viden som sådan er vel at betragte som en neutral størrelse. Så ønsker vi at vurdere en vidensproduktion som 'god' eller 'dårlig', bør vi forholde os til, hvordan den viden er produceret, og hvad den bruges til. Og når vi så diskuterer overvågning, må et omdrejningspunkt være, hvordan foregår overvågningen, hvilken viden sigter den til, og hvordan bliver den viden brugt? Lige nu forskes der eksempelvis i, hvordan man via overvågning kan minimere energiforbruget på offentlige institutioner og mindske risikoen for faldulykker blandt ældre. Den samme overvågning kunne imidlertid også bidrage med en viden, der kunne minimere behovet for plejepersonale i ældreplejen...

DU ER IKKE ET PRODUKT – OVERVÅGNING ANNO 2022

Digitaliseringen og internettet har som bekendt forandret vores verden radikalt, og dette gælder måske i særlig grad, når vi taler om overvågning. Mennesket har mangedoblet sin regnekraft og kan nu arbejde med enorme mængder af informationer – eller big data. Sammen med internettets udbredelse fra 90'erne og frem opstod en ny økonomi, hvis produkter er udarbejdet af adfærdsdata, der indsamles gennem digital overvågning. Derfor er nettet grundlæggende opbygget som en enorm overvågningsarkitektur. Vi er blevet forvante med at afgive data på nettet om selv vores mest intime forhold, og sammen med den øgede regnekraft betyder det, at statistikken om os er langt mere præcis og detaljeret, end vi før har set. I mange år har den primære overvågningsaktør af mennesker været nationalstaterne, men med nettet fik private virksomheder pludselig mulighed for at overvåge mennesker i en detaljegråd, som staterne kun kunne have drømt om.

Overvågningens logik er at oversætte vores tilværelse til tal, så man kan regne på den. Den viden, der produceres, bruges til at lave algoritmer, der kan generere profit ved at påvirke og forudsige menneskelig adfærd i en detaljegråd så finkornet, at påvirkningen skræddersyes til det enkelte individ. Det er en almindelig misforståelse, at techvirksomhederne tjener sine penge på at sælge dine data – at du er produktet. Det er algoritmerne, der er produktet, og fordi din adfærdsdata udgør det statistiske råmateriale til udviklingen af dem, er man overhovedet ikke interesseret i at sælge dem... Mantraet er at kende dit behov, før du selv gør det, og at forme dig og din omgivende virkelighed derefter, uden at du er bevidst om det. Så – overvågningen forsøges hemmeligholdt, og der sigtes mod at producere en viden, som kan anvendes med henblik på at påvirke menneskers adfærd på et ubevidst niveau for at generere profit. Den værdimæssige vurdering af denne praksis vil jeg lade stå åben.

FRA STATISTIK TIL SELVOVERVÅGNING

For at forstå den videnstype, der produceres om os ud fra de former for overvågning, der er fremherskende, må vi altså indse, at overvågning ikke handler om et centralt øje, der kigger på os, men om en mængde af praksisser, der oversætter vores verden til tal, der kan regnes på; statistik. Statistikken er en meget finmasket overvågning, og opstod som staternes måde at optimere sine ressourcer på. En del af staternes statistiske blik er stift rettet imod befolkningen. For at optimere på eksempelvis befolkningens valg af uddannelser og sundhedsadfærd formes samfundet på en måde, der med størst sandsynlighed fremmer de typer af adfærd, som er ønskelige for staten.

Når vi som mennesker livet igennem måles og vejes, registreres og kategoriseres, belønnes og sanktioneres i henhold til statistiske normer, så påvirker det vores syn på os selv og hinanden. Når vi vurderer og forstår os selv i henhold til kategorier og statistiske normer, bliver det overvågende blik til en selvovervågning. Samtidigt bliver de kategorier og normer for acceptabel adfærd – og afvigelserne fra dem – til de målestokke, som vi forstår og vurderer hinanden ud fra. Tænk for eksempel på danskernes parathed til at udskamme de, der ikke udviste 'samfundssind' under coronapandemien, eller på hvordan vi retter det statistiske blik imod os selv, når vi med telefonen oversætter vores løbetur, antal daglige skridt eller søvn til tal og grafer med henblik på at optimere os selv.

AT TÆNKE OG TALE OM OVERVÅGNING

Så langt så godt. Hvor har ovenstående så ledet os hen i forhold til artiklens intention? Måske kan vi nu betragte, tænke og tale sammen om forskellige typer overvågning ud fra nogle spørgsmål, der kan åbne for en nuanceret stillingtagen. Har vi taget højde for, hvilket mål en specifik form for overvågning bliver et middel til at nå? Hvilken rolle har vi som subjekter i den? Sigter overvågningen imod et mål, der kommer os til gode, eller indgår vi som et middel til det mål? Når det som her handler om overvågning af mennesker, bør vi også tale om, hvorvidt folk ved, at de bliver overvåget. Ved de hvilken viden, der produceres om dem, hvad den viden bruges til, og har de selv adgang til den?

Og i samtalen om overvågning må vi ikke mindst huske på også at udvide dialogen til at omfatte, hvordan overvågningen påvirker vores egen tænkning, vores blik på os selv og vores omgivelser. For overvågning er ikke kun overvågning af – men også i – befolkningen.

Mellem himmel og helvede

Om **E.T.A. Hoffmann**

Af historiker og arkivar **Marianne Philipsen**

Han var både forfatter, tegner, komponist, teaterdirektør, teatermaler, musikkdirektør og musikanmelder. Og så var han desuden jurist og embedsmand. Døbt Ernst Theodor Wilhelm Hoffmann, men skrivende under navnet E.T.A. Hoffmann, hævde, at A'et stod for Amadeus efter sit idol Mozart.

Hoffmann blev født i den tyske by Königsberg i 1776 og var tiltænkt en embedskarriere, som det var sædvane i familien. Det var derimod ikke sædvane, at hans forældre blev skilt, da han var to år, og at han voksede op hos sin mor og sine ugifte mostre.

Han voksede også op sammen med Sturm und Drang-perioden i tysk kunst og litteratur som blandt andre Goethe. Denne romantiske bevægelse gjorde op med oplysningstidens rationalistiske og opdragende litteratur. Nu skulle litteraturen bevæge og gennemstrømmes af og med følelseslivet. Hoffmanns litterære virke er karakteristisk for en væsentlig linje i romantikken, en spaltning mellem den virkelige og begrænsende verden og fantasiens ubegrænsede bevægelighed. I splittelsen mellem det bevidste og ubevidste, ånd og materie, søgte han at finde en balance, men oplevede på rejsen mellem de to poler en angst, som fik udtryk i den skrækromantik, han kom til at stå som uovertruffen eksponent for.

Men først og fremmest skal man jo leve, så Hoffmann læste jura, fik en embedsstilling og giftede sig. Samtidig skrev han. Og tegnede. Og dyrkede musik. Der kom en række bevægede år i Hoffmanns liv, stærkt præget af Napoleonskrigene. Politisk pres, arbejdsløshed og fattigdom, hans lille datters død og hans dybe trang til at udleve sin kunst holdt ham i en skruestik. Alligevel komponerede han i samme periode et af sine kendteste korværker. Ad omveje fik han i 1808 ansættelse først som teaterdirektør og siden som regissør, teatermaler og dramatiker i Bamberg. Samtidig skrev han musik-anmeldelser og fik sit litterære gennembrud med *Ritter Gluck*. Herefter var han i en kort periode musikkdirektør for en opera i Leipzig, inden han i 1814 fik en embedsstilling i Berlin.

Efter *Ritter Gluck* blomstrede hans litterære produktivitet. Han skrev *Guldskålen*, *Magnetisøren*, *Djævelens Elixir*, *Sandmanden* og *Nøddeknækkeren* og *Musekongen* og mange flere. Kendetegnende var gysset, mystikken og satiren. Musikken arbejdede han også fortsat på, og i 1816 havde hans opera *Undine* urpremiere på Nationalteatret i Berlin.

Her levede han de sidste otte år af sit liv. Selvom han sad i en embedsstilling, hvor han skulle føre sag mod mistænkte landsforrædere, slap Hoffmann ikke sit skarpe blik for de myndigheder, han selv var blevet en del af. Tidligere havde han forbrudt et embede ved at tegne karikaturer af øvrigheds personer. Nu skrev han en satirisk novelle om sin foresatte og blev selv anklaget for statsfjendtlig virksomhed. Han nåede dog ikke at blive dømt, inden han døde af syfilis og druk 1822.

Hoffmann var lidenskabelig og opfarende, hvilket sammen med uheldige kærlighedsaffærer ofte var årsag til hans opbrud fra sted og stilling. Tilbage står værkerne fra et multitalent, der sugede sin næring og inspiration fra en begivenhedsmættet epoke i tysk og europæisk historie, og som med sine værker inspirerede nogle af eftertidens største forfattere.

E.T.A. Hoffmann nåede at udgive 54 noveller og fortællinger, 18 musikalske værker (instrumental og vokal) og 13 værker til scenen (librettoer, opera og ballet). Forfattere som H.C. Andersen, Dostojekvski, Dickens, Balzac, Pusjkin, Victor Hugo, Baudelaire, Heinrich Heine, George Sand, Edgar Allen Poe og Guy de Maupassant hentede inspiration i hans værker. Léo Delibes ballet *Coppelia* er skrevet over *Sandmanden*, Robert Schumann komponerede *Kreisleriana* efter en af Hoffmanns noveller, Peter Tjajkovskis ballet *Nøddeknækkeren* er skabt over hans fortælling af samme navn, og Jacques Offenbach komponerede operaen *Hoffmanns Eventyr* over både Hoffmann selv og hans værker.

CHRISTIAN LOLLIKE

Dramatiker

Christian Lollike er uddannet på Dramatikeruddannelsen i Aarhus i 2001 og markerede sig herefter med flere dramatiske værker blandt andet *Dom over skrig*. I 2005 blev Lollike ansat som husdramatiker på Aarhus Teater og stod i denne periode bag stykker som *Service Selvmord* og *Nathan uden titel*. Modtog i 2009 sin første Reumert som Årets Dramatiker for stykket *Kosmisk frygt eller den dag Brad Pitt fik paranoia*, efterfulgt af *Kød-karrussellen*, der begge spillede på Aarhus Teater. Siden 2011 har Christian Lollike været kunstnerisk leder af teatret S/H i København, hvor han opsatte *Manifest 2083*, som han sammen med *Skakten* på Aarhus Teater modtog tre Reumert-priser for i 2013. Christian Lollike har desuden skrevet forestillingerne *All my dreams come true* og *Familien der kunne tale om alt* til Aarhus Teater. I sæsonen 2016/17 var *Living Dead* startskuddet på et samarbejde mellem Aarhus Teater og S/H, der også har resulteret i *Erasmus Montanus*, *Hospitalet* og *Revolution*. *Living Dead* vandt Teaterpokalen i december 2016 og fik ved Reumert-uddelingen 2017 Årets Særpris og prisen for Årets kvindelige ensemblerolle. *Erasmus Montanus* fik ved samme lejlighed Reumert-priser for både Årets Forestilling, Årets Scenedesign og Årets mandlige hovedrolle. Senest har Lollike stået bag *Kagefabrikken* og *En Fortælling om Blindhed* på Aarhus Teater.

JONAS CORELL PETERSEN

Instruktør

Den danske instruktør Jonas Corell Petersen er uddannet som instruktør fra Kunsthøgskolen i Oslo. Han debuterede i 2010 på Det Norske Teatret med *Den Unge Werthers Lidelser* for hvilken han blev nomineret til den norske Hedda-pris og modtog den europæiske Fast Forward-pris for unge instruktører. Han vandt Hedda pris for bedste ungdomsforestilling for den Hollandsk/Norsk/tyiske forestilling *EG-ICH-EK-I*. Han har arbejdet ved Den Norske Opera, Staatstheater Stuttgart, Staatstheater Cottbus, Trøndelag Teater m.fl. Han var husinstruktør på Nationaltheatret 2015-2018. Hans seneste forestilling er *Vinterreise* af Elfriede Jelinek på Det Norske Teatret. Han har været tilknyttet Dramatikens hus som husdramatiker 2016-2017 og 2020-2021. Han har skrevet tre stykker for Nationaltheatret og har i 2022 urpremiere på to nyskrevne stykker.

MARIE BROLIN-TANI (hun)

Koreograf

Marie Brolin-Tani er kunstnerisk leder af Holstebro Dansekomagni og har igennem mange år været en central figur inden for moderne, skandinavisk dans. Hun er selv tidligere danser og grundlægger og leder af MBT Danseteater i Aarhus og herefter leder af Skånes Danseteater. Hun har endvidere arbejdet med Det Unge Dansekompagni i Øresundsregionen samt Young Fuse Dance Company i Jönköping. Hun har stået bag den Reumertnominerede koreografi til *The Picture of Dorian Gray* og Den Fynske Operas

forestilling *Andre Bygninger*, som hun instruerede, og blev belønnet med en Reumert-pris for i 2015. Marie Brolin-Tani var også koreograf på musik- og danseforestillingen *Vita Danica*, der spillede på Aarhus Teater i sidste sæson.

DAVID GEHRT (ham)

Scenograf

David Gehrt blev uddannet scenograf fra Den Danske Scenekunstscole i 2016 og har siden 2017 været fast husscenograf på Aarhus Teater. Inden da havde han sammen med scenograf Ida Grarup lavet forestillingerne *Ødipus*, *Højskolesangbogen* og *Hellig-trekongersaften* på Teater Momentum i Odense og den Reumertvindende forestilling *Erasmus Montanus* på Aarhus Teater i 2017. Som husscenograf på Aarhus Teater har han stået bag adskillige scenografier og kostumedesign såsom *4:48 Psychosis*, *Untz Untz Untz*, *Audition*, *Biedermann og brandstifterne*, *Parasitterne*, *Pagten*, *Kærlighedens Forrykte Former*, *Man vokser op* og *Ordet*. David Gehrt har vundet Årets Reumert for Bedste Scenedesign for *Erasmus Montanus* (2017) og var nomineret til samme pris samt Teaterpokalen for *Ordet* (2020).

DEN SORTE SKOLE

Den Sorte Skole er en komponist-duo, der gennem mere end 15 år har udfordret rammerne for at lytte og opleve musik. Duoen, der består af Martin Højland og Simon Dokkedal, har en bred kunstnerisk produktion, der spænder fra elektroniske albums og komposition af klassiske symfonier til avantgardistisk lyd-design og moderne danseforestillinger. De har optrådt på alt lige fra Power Square i Beijing, Elbphilharmonien i Hamborg og Københavns Domkirke til Fusion Festivals rave-scener og Roskilde Festivalens Orange Scene. I år 2017 blev duoen tildelt Kronprinsparrets store Kulturpris af Deres Kongelige Højheder Kronprins Frederik og Kronprinsesse Mary. I 2020 var de nomineret til Nordisk Råds musikpris for deres værk *Symfoni no. II* med Karsten Fundal.

ANDERS KJEMS

Lysdesigner

Uddannet lysdesigner fra Statens Teaterskole i 2003. Han har været fast tilknyttet Aalborg Teater i en længere periode og stod bl.a. for lysdesign på *Macbeth* og den Reumert-nominerede forestilling *Pornografi*. Han har stået bag lysdesignet på den Reumert-nominerede danseforestilling *7EVEN* med Holstebro Dansekompagni, samt på flere forestillinger på Teatret Svalegangen blandt andet Von Badens *Hullet* og *Mæt af dage*. På Aarhus Teater har han designet lys til flere forestillinger såsom *Se Dagens Lys*, *Pagten*, *Narnia*, *Hospitalet* og *Biedermann og Brandstifterne*, *100 Sange*, *Girls & Boys* og *Man vokser op* samt på den Reumertvindende *Erasmus Montanus*.

DAVID CORNELIUS PRICE (ham)

Koreografisk assistance

David Cornelius Price har siden 2020 været Associeret Kunstnerisk Leder og Producent ved Holstebro Dansekompagni og agerer også her som koreografisk assistance ved udvalgte produktioner. Han debuterede som professionel danser i en alder af 15 år og blev sidenhen uddannet fra Den Danske Scenekunstscole i 2011. Han har i flere år arbejdet som danser i både ind og udlandet, både som freelance- og kompagnidanser. David modtog i 2014 en Reumert Talentpris og er fra 2022 til 2025 medlem af Statens Kunstfond, Projektstøtteudvalget for Scenekunst.

LASSE STEEN

Skuespiller

Lasse Steen er uddannet skuespiller ved Den Danske Scenekunstscole i Aarhus i 2020 og var senere samme år iscenesætter, (med)dramatiker og skuespiller i Aveny-Ts dramatisering af Jonas Eikas *Lageret Huset Marie*. Han blev i 2021 en del af Aarhus Teaters ensemble og har her medvirket i *A Clockwork Orange*, i genopsætningen af *Ordet* og senest i *Man vokser op*.

ANDREA ØST BIRKKJÆR

Skuespiller

Andrea Øst Birkkjær er uddannet skuespiller ved Den Danske Scenekunstscole i Odense i 2020. Foruden diverse forestillinger i forbindelse med uddannelsen, heriblandt afgangsforestillingen *Markedet (er ikke noget sted)* af Madame Nielsen, har hun medvirket i tv-serien *Badehotellet*. Hun har siden 2020 været en del af Aarhus Teaters ensemble, hvor hun har medvirket i *Et Juleeventyr*, *Charlie & Chokoladefabrikken*, *Jeg er jo lige her* og senest som Alice i familieforestillingen *Alice i Eventyrland*.

FREDERIK MANSØ

Skuespiller

Frederik Mansø er uddannet fra Den Danske Scenekunstscole i Aarhus i 2019. Han har medvirket i bl.a. Odense Teaters opsætning af *Leonora Christina* og var i sæson 2019/20 og 2020/21 en del af Aarhus Teaters ensemble, hvor han medvirkede i *Se Dagens Lys*, *Pagten* og i den Reumertvindende forestilling *Ordet*. Senest har han medvirket i Aarhus Teaters *Kærlighedens forrykte former* og *Charlie og Chokoladefabrikken*.

BJØRK-MYNTE BUCHGRAITZ PAULSE (hun)

Danser

Björk-Mynte har baggrund i klassisk ballet og hun er tidligere elev fra Den Kongelige Balletskole i Odense. Hun tog efterfølgende sin bachelor i samtidssans på Oslo National Academy of the Arts i 2018. Herefter fortsatte hun som freelancedanser og underviser i moderne danse, lyrical contemporary og yoga. Hun startede i Holstebro Dansekompagni i foråret 2021.

Hun har desuden hovedrollen som Lili Elbe i danseforestillingen *The Danish Girl*, der kommer til Aarhus Teater dette forår.

ELENA NIELSEN (hun)

Danser

Elena Nielsen har en baggrund i Latin/standard dans og klassisk ballet. Hun var elev ved Den Kongelige Balletskole i Odense og blev færdiguddannet på Codarts, University of Arts i Rotterdam i 2020. Her afsluttede hun sin uddannelse som praktikant ved Scapino Ballet. Hun startede i Holstebro Dansekompagni foråret 2020 og medvirkede i foråret 2021 i musik- og danseforestillingen *Vita Danica* på Aarhus Teater.

JASMINE GORDON (hun)

Danser

Jasmine er uddannet fra Northern School of Contemporary Dance i Leeds i 2018, hvor hun efterfølgende fortsatte med sin master MA med en praktikplads ved Phoenix Dance Theatre. Sidenhen har hun arbejdet med Ingrid Fiksdal såvel som Det Kongelige Teater. Hun startede i Holstebro Dansekompagni 2020 og medvirkede i musik- og danseforestillingen *Vita Danica*, der bl.a. spillede på Aarhus Teater i sidste sæson.

JON IPINA (ham)

Danser

Den spanske danser Jon Ipina er uddannet fra Codarts, University of Arts i Rotterdam i 2020, og afsluttede sin uddannelse med en praktikplads på Skånes Dansteater i Malmö. Her dansede han i værker af bl.a. Örjan Andersson og Marcos Morau. Han startede i Holstebro Dansekompagni i efteråret 2020 og medvirkede i musik- og danseforestillingen *Vita Danica*, der bl.a. spillede på Aarhus Teater i sidste sæson.

MATTHEW RAWCLIFFE (ham)

Danser

Den engelske danser startede som skuespiller hos National Youth Theatre of Great Britain, hvorefter han blev uddannet fra Rambert School of Ballet and Contemporary Dance. Matthew var i 2019 vinder i kategorien moderne dans og endelig finalist ved *BBC Young Dancer – 2019*. Matthew er allerede anerkendt for sit koreografiske talent. Han har senest været praktikant ved Norrdans i Sverige. Han startede i Holstebro Dansekompagni foråret 2021.

MIKKEL ALEXANDER TØTTRUP (ham)

Danser

Mikkel Tøttrup er uddannet fra Iwanson International School, München i 2018. Derefter har han medvirket i en række produktioner af bl.a. Johannes Härtl og Nadine Gerspacher. Derudover komponerer Mikkel også musik og har sat flere teaterforeninger i gang. Han startede i Holstebro Dansekompagni foråret 2020 og medvirkede i musik- og danseforestillingen *Vita Danica*, der bl.a. spillede på Aarhus Teater i sidste sæson.

AARHUS TEATER

Business

Aarhus Teater har et stærkt samarbejde med erhvervslivet. Vi har et eksklusivt partnerskabsnetværk med en lang række virksomheder, der støtter Aarhus Teater og selv opnår fordele ved det.

Har du lyst til at vide mere om vores partnerskabsnetværk, så kontakt os eller læs mere på aarhusteater.dk.

FONDE

Købmand Herman Sallings Fond

Augustinus Fonden

Beckett-Fonden

CAC Fonden

Per og Lise Aarsleffs Fond

Spar Nord Fonden

Vilhelm Kiers Fond

Aage og Johanne Louis-Hansens Fond

Aarhus Oliefabriks Fond for Almene Formål

Aarhus Stiftstidendes Fond

SCALA SCENE PARTNERE

elbek vejrup
VERDI GENNEM IT

Jyllands-Posten

LINDBERG

OK

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

STIBO

STUDIO SCENE PARTNERE

 A. Enggaard A/s

Advokatfirmaet energi & miljø

ASSET
ADVISOR

BKI

 bravida

Carlsberg

CF MØLLER
ARCHITECTS

Clean Energy Invest

 COSMO
ejendomme

 Crescendo

Danske Bank

Deloitte

 DLA PIPER

EJENDOMSSELSKABET
OLAV de LÉNDE

EL:CON

 FD AARHUS

Handelsbanken

 HARBOR

 heyday

Holst, Advokater

HUSTØMRERNE

JS HOLDING

Jysk Pension
EN DEL AF NØRTH

 JYSKE BANK

KAFFKA

kvadrat

lean on

Malerfirma Dalsgaard & Co.

meyer donationen

 Navest

NRGI

Nykredit

pedersen&nielsen
automobilforretning a/s

pwc

 Ringkjøbing
Landbobank

Scandic

schouw+co

 spar nord

 SPAREKASSEN
KRONJYLLAND

 STARK

Søren Jensen

TEKA Ejendomme

wahlberg
MOTION DESIGN

AARHUS HAVN
PORT OF AARHUS

SANDMANDEN

Tekst

Christian Lollike

Forlæg

E.T.A. Hoffmann

Iscenesættelse

Jonas Corell Petersen

Scenografi

David Gehrt

Koreografi

Marie Brolin-Tani

Koreografisk assistance

David Cornelius Price

Musik

Den Sorte Skole

– **Martin Højland**

– **Simon Dokkedal**

Lysdesign

Anders Kjems

Kim Glud

MEDVIRKENDE

Nathaniel

Lasse Steen

Clara

Andrea Øst Birkkjær

Lothar

Frederik Mansø

Dansere fra Holstebro Dansekompagni

Olympia

Bjørk-Mynte Buchgraitz Pause

Elena Nielsen

Jasmine Gordon

Jon Ipina

Mikkel Alexander Tøttrup

Matthew Rawcliffe

AARHUS TEATER

Teaterdirektør

Trine Holm Thomsen

Direktør

Allan Aagaard

Chefdramaturg

Hanne Lund Joensen

Dramaturg

Susanne Hjelm Pedersen

Rikke Frigast Jakobsen

Produktionsleder

Line Bjergø

Producent

Annette Lindblad Væring

Kostumechef

Ingrid Søe

Scenechef

Jesper Ahnfeldt-Møllerup

Værkstedchef

Lars Fog

Pressechef

Morten Daugbjerg

Salgs- og Marketingchef

Emilie Brøgger Jensen

Forestillingsleder

Laurids Juul Langballe

Bo Cornelius

Sufflør

Line Hyltoft

Vocal coach

Nini Matessi Schou

Instruktørassistent

Marieke Asman

Lysansvarlig

Rasmus Knudsen

Opbygningsansvarlig

Kristian Skov

Lydansvarlig

Kim Engelbrecht

Scenen

Søren Stendahl

Malersal

Liva Victoria Wagner Hinnerfeldt

Skulptør

David Drachmann

Snedker

Niels Peter Warming

Rekvisitør

Naja Hvid Brimer

Betina Herløv Møller

Skræddersal

Lone Frikke

Sminke/mask

Kira Stochholm Exe

Afvikler lys/lyd

Aki Bech

Olivia Grenaa-Petersen

SORT/HVID

Kunstnerisk leder

Christian Lollike

Administrativ leder

Anne Dalby

Produktionsleder

Dorthe Schmidt Schou

Forestillingsleder

Karen Boye

PR og Marketing

Signe Aarestrup

Billetansvarlig og administrativ

koordinator

Sophia Corydon Smith

HOLSTEBRO DANSEKOMPAGNI

Kunstnerisk leder

Marie Brolin-Tani

Associeret kunstnerisk leder

og producent

David Cornelius Price

Produktionschef

Kent Salling Fløe

Direktør

Anders Jørgensen

Turne- og prøveleder

Christian From

Programredaktion

Emilie Brøgger Jensen

Susanne Hjelm Pedersen

Mathias Wissing

Programlayout

Jørn Moesgård

Forestillingsfotos fra

afsluttende prøver

Rumle Skafte

Urpremiere

Scala

26. februar 2022

Præsenteres i samarbejde med

S/H

1. april - 3. maj 2022

HOLSTEBRO
DANSEKOMPAGNI

11. - 12. maj 2022

at
AARHUS TEATER

S/H

HJLSTEBRØ
DANSEKOMPAGNI